

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 7 DE JUNY DE 2019 | Número 43

PÀG. 3 | ARRELS SANT IGNASI
Temporers

PÀG. 5 | JOSEP LLUNELL
“De qui fem cas: de l'Esperit de Déu
o dels nostres egoismes?”

PÀG. 12 | PATRIMONI
Aprovada la llicència d'obres
de la Sagrada Família

PÀG. 14 | ESPIRITUALITAT
El servei i el diàleg del pare Lluís Duch

PÀG. 17 | TIMOTHY RADCLIFFE
“Les persones continuen preguntant-se
pel sentit últim de la vida”

PÀG. 22 | CARLES ARMENGOL
Qüestionar el consum

**Francesc Torralba: “Ens cal fer sovint
una auditoria existencial” | PÀG. 7**

PÒRTIC

En temps de xarxes socials tenim molta gent que diu coses, però no tantes que tinguin coses a dir. Aquesta setmana sumem el nom de tres persones amb coses a dir. Són persones que si tenen alguna cosa a aportar és perquè no s'han conformat amb la superficialitat. Des del món religiós i espiritual és segurament una de principals aportacions que podem fer al nostre món. Anar a fons.

SUMARI

3 Panoràmica

Temporers, per Arrels Sant Ignasi

"De qui fem cas: de l'Esperit de Déu o dels nostres egoismes?", per Josep Lluell

7-29 Actualitat

Francesc Torralba: "Ens cal fer sovint una auditoria existencial"

Aprovada la llicència d'obres de la Sagrada Família

El servei i el diàleg del pare Lluís Duch

T. Radcliffe: "Les persones continuen preguntant-se pel sentit últim de la vida"

Carles Armengol: "Qüestionar el consum és qüestionar tot el sistema de valors"

Barcelona vol més fraternitat

30 Recull de premsa | Comiat de Jaume Pujol - Taizé denuncia abusos - Almoines amb el mòbil

31 Agenda | Visita a l'església de Sant Antoni Maria Claret de Sallent - Catolicisme a l'Índia Jornades d'Estudis Franciscans

33 La setmana a les xarxes

Fotografia: Plataforma Fruita Amb Justícia Social.

Temporers

ARRÈLS
SANT IGNASI

ARRELS SANT IGNASI
A L'OPINIÓ PUBLICADA

Aquest estiu 2019 ja farà 10 anys que l'Ajuntament de Lleida va crear les diferents comissions d'atenció a les necessitats bàsiques juntament amb la resta d'entitats socials que treballen a la ciutat. L'objectiu d'aquestes comissions era doble: coordinar i facilitar la millor atenció a les persones del nostre municipi. En el sí d'aquestes comissions s'hi troba la comissió de temporers, ja que la realitat de la ciutat de Lleida ens portava a preocupar-nos per una situació que any rere any ens interpel·lava.

En els darrers anys, a la comissió de temporers hem detectat que la realitat s'ha anat modifi-

cant. S'ha produït un canvi de model, on la població temporera ja no sol·licita la cobertura de les necessitats bàsiques, sinó que la principal necessitat que es detecta és d'allotjament.

Aquest anàlisi s'ha posat de manifest en les darreres taules participatives, on tothom ha estat d'acord i on s'ha vist la necessitat d'oferir espais d'allotjament amb un assessorament social i laboral a les persones temporeres.

Al mes de juny del 2019 la ciutat de Lleida no oferirà la cobertura de les necessitats bàsiques a les persones temporeres, ja que l'administra-

ció local va deixar de liderar-ho. Aquesta decisió ens genera inquietud vers l'acollida que com a societat lleidatana oferirem a les persones temporeres, persones que aporten la força de treball a un dels motors econòmics del nostre territori.

Ens preocupa les possibles situacions de vulnerabilitat social en què aquestes persones es poden trobar i que aquestes atemptin, a més, contra la dignitat de les persones temporeres treballadores.

La societat de valors que construïm es mesura per les nostres accions. I ens entristeix que

la xarxa que durant tant temps s'ha construït amb voluntat d'esforç i de servei vers la ciutat, avui es dissolgui i les conseqüències siguin per les persones més vulnerables.

Esperem, que el canvi de consistori permeti replantejar aquesta situació per convertir-nos realment en ciutat d'acollida!

Fotografia: 5demayo / Morguefile.com.

“De qui fem cas: de l’Esperit de Déu o dels nostres egoismes?”

JOSEP LLUNELL
A LES HOMILIES DE SANT FELIP NERI

Segons la tradició bíblica, el pecat més gran d’una persona és viure amb un cor reclòs, tancat, endurit, un cor de pedra i no de carn: un cor obstinat i torçat, un cor poc net. Qui viu reclòs no pot acollir l’Esperit de Déu; no pot deixar-se guiar per l’Esperit de Jesús. Quan el nostre cor està reclòs, els nostres ulls no hi veuen i les nostres oïdes són incapaces d’escoltar. Vivim separats de la vida, desconnectats. El món i les persones estan a fora i jo estic reclòs aquí dins.

Una frontera invisible ens separa de l’Esperit de Déu que dona vida a tot i a tothom. Amb un cor tancat és del tot impossible sentir la vida

com la sentia Jesús. Només quan la porta del nostre cor comença a obrir-se, som capaços de captar-ho tot a la llum de Déu. Quan el nostre cor està reclòs, vivim bolcats sobre nosaltres mateixos insensibles a l’admiració i a l’acció de gràcies. Déu ens sembla un problema i no el Misteri amorós que ho omple tot. Només quan el nostre cor s’obre, comencem a intuir aquest Déu en el qual vivim, ens movem i existim. Només aleshores comencem a invocar-lo com a Pare amb el mateix esperit de Jesús.

Quan el nostre cor està reclòs, en la nostra vida no hi ha compassió, no sabem sentir el sofrir-

ment dels altres, vivim indiferents als abusos i a les injustícies que destrueixen la felicitat de tanta gent. Només quan el cor s'obre, comencem a intuir amb quina tendresa i amb quina compassió Déu mira les persones. És aleshores quan escoltem la principal crida de Jesús: Si-gueu compassius com ho és el vostre Pare.

La conclusió és prou clara i motivadora. Sempre que l'esperit humà treballa i s'afanya per la pau, per la concòrdia, per comprendre l'altre o simplement per escoltar-lo, el treball per acabar amb les desigualtats -que són el que més ens divideix i ens contraposa-, tot el que vagi en aquesta direcció és la prova que podem tenir els humans de què l'Esperit de Déu està

amb nosaltres, ens guia, ens condueix, i ens en-vigoreix.

Tot el que no sigui això, es queda en pietismes enganyosos i mentiders. Es queda en fal·làcies espirituals que no serveixen per a res de bo. De qui fem cas: de l'Esperit de Déu o dels nostres egoismes?

*Pentecostes. Cicle C.
Barcelona, 9 de juny de 2019.*

JOSEP LLUNELL | [LLEGIR AL WEB](#)

Francesc Torralba: “Ens cal fer sovint una auditoria existencial”

El filòsof, teòleg, pedagog i professor **Francesc Torralba** acaba de publicar el llibre *La interioridad habitada*. Editat per ediciones Khaf, el segell de publicacions religioses del Grup Editorial Edelvives, **es presenta** l'11 de juny a l'Espai d'Interioritat Francesc Palau de Barcelona. Amb ell hem parlat d'interioritat i de com treballar-la a l'aula i a les escoles.

Per què un llibre sobre interioritat a l'escola?

En els darrers anys l'educació de la interioritat ha adquirit un protagonisme creixent. M'han convidat sovint a nombrosos congressos, a fer xerrades, a jornades sobre aquest tema i també la bibliografia sobre aquesta temàtica ha anat en augment. El fenomen de l'educació de la interioritat no es pot reduir a una moda passatgera, ni menys encara a una estratègia de màrqueting. Existeix una preocupació real a les escoles.

Al llarg del llibre es desenvolupa la tesi que l'atenció és decisiva en el procés educatiu. L'educand ha d'estar atent per mirar en el món exterior que l'envolta; però també ho ha d'estar per detectar els batecs del seu propi univers interior.

De què parlem quan parlem d'interioritat?

L'ésser humà és un ésser dotat d'interioritat i, en conseqüència, d'exterioritat. Parteixo d'aquesta distinció antropològica, l'ésser humà és un ésser bidimensional, dotat d'exterioritat i d'interioritat, amb la qual cosa una educació integral exigeix el cultiu i cura tant de la interioritat com de l'exterioritat. Exterioritat i interioritat no són dues parts de la persona, ni dos segments separats, sinó que constitueixen dues dimensions entrelaçades i interdependents. L'interior es manifesta en l'exterior, i l'exterior es reflecteix en l'interior. La interioritat és allò que no es copsa pels sentits, que no podem analitzar empíricament.

Posi'm un exemple.

Si entrenes cinc hores diàries al sol la teva pell canvia, això és evidència empírica. Ara bé, si practiques la interioritat diàriament com puc evidenciar els canvis? Una ballarina entrena la corporeïtat, la exterioritat. Un cartoixà, en canvi, o un mestre budista, entrena la interioritat. Cal buscar l'equilibri entre l'exterioritat i la interioritat. Ens cal a tots fer-nos sovint una auditoria existencial.

Tot i que la interioritat no es copsa pels sentits, molts elements externs a través dels sentits sí poden activar l'interior, oi?

I tant. Hi ha circumstàncies que activen aquesta interiorització, aquest balanç o auditoria existencial. El caminar, per exemple. S'està escrivint molt sobre el caminar a França, a Alemanya, també a Espanya. Perquè mentre un camina sol passa per diferents paisatges, el ritme és lent i activa aquesta mirada retrospectiva: què he fet, què he anat fent amb la meua vida, on he arribat, a què no he arribat, promeses incomplertes, somnis frustrats, somnis realitzats; però també projectes, què em queda per fer, quant temps viuré, què vull fer la resta de la vida que em queda. Crec que la interiorització, que no és un element que hauria de ser excepcional en nosaltres sinó que hauria de ser periòdic i que l'hauríem d'anar alternant amb l'exteriorització, és aquesta confrontació amb un mateix, i això ens costa molt perquè confrontar-nos amb nosaltres mateixos és molt àrid.

Parlar de la vida dels altres sembla molt fàcil...

Són mecanismes de fuga, mecanismes d'evasió. Fixa't en el consum de vides alienes que hi

ha per televisió, per ràdio, per les xarxes... tot això són mecanismes de fuga, pensi en la seva vida, examini la seva vida i començarà a plorar, i començarà a pensar en com l'hauria de canviar, en com de deshonest és, de com de poca qualitat té aquest vincle, però, en canvi, el que fem són mecanismes de fuga o evasió, consumint elements externs, telesèries, novel·les, històries, perquè això són fugues del jo. I en canvi el procés d'interiorització, que és políticament incorrecte i que requereix molta audàcia, és dir 'no, ara em confronto amb mi mateix'. I això sempre té dues claus, en passat, i en clau de futur, què he fet i què vull fer ara. Són preguntes inquietants i que afluoren quan un es mira al mirall, però en general el que preferim és consumir la vida dels altres.

Vostè proposa entrenar la interioritat des de la infància. L'adult podria començar a treballar la interioritat ja de gran?

Per descomptat. Però quan tu comences des de la infància tens un entrenament fet, com passa amb una llengua. Si aquest nen amb dos o tres anys ja a casa li parlen en anglès, i a l'escola també, doncs ja té les estructures gramaticals i sin-

tàctiques a dins i li flueix la llengua. Pots començar a estudiar anglès o alemany als divuit anys, i els parlaràs i llegiràs; però et serà més difícil. Això pot passar també en els processos d'interiorització. Hi ha gent que comença a interioritzar essent molt gran, suscitat per una experiència no buscada, una malaltia per exemple, quedar-se a l'atur, a propòsit d'un trencament afectiu potser.

Les típiques crisis dels 40 o dels 50?

Podria ser. Són circumstàncies no buscades que et porten a confrontar-te amb tu mateix. Altres vegades no. Altres vegades són propiciades per elements externs, allò que dèiem, la música, una llarga caminada per la muntanya, córrer, nedar, de vegades pot ser un espai religiós que activa aquesta interiorització, o un espai natural. Hi ha diferents entorns que són més propicius i moltes persones cada vegada més s'hi atansen, creients i no creients.

Per què la interioritat és exclusiva de les persones religioses, persones creients?

No m'agrada posar-li a la interioritat cap adjectiu. No és patrimoni d'una sola tradició religi-

osa, però és diferent. Pel creient la interioritat està habitada, aquesta és la meua idea. Tu et confrontes amb algú que no ets tu i que en diem Déu, per això en dic habitada, és la tesi de **Sant Agustí**, en el fons més íntim de mi mateix em trobo amb algú que no sóc jo i que és Déu. I ell en diu el mestre interior, que em parla, em crida, em convoca, m'interroga, em commou, em sacseja, m'estimula, m'acompanya, em consola, és bàlsam i a la vegada també em punxa. En canvi en el model de la interioritat buida, de **Ludwig Feuerbach**, en el fons del castell no hi ha ningú, estic jo amb els meus pensaments, però no em trobo ningú.

I no és una mica frustrant no trobar-se ningú?

Hi ha els dos models. Al castell de **Santa Teresa d'Àvila**, 'las siete moradas del castillo interior', a la setena morada em trobo Déu. Per tant, em trobo algú que em sustenta, que m'escolta, que em coneix millor del que jo puc arribar a conèixer-me mai a mi mateix i que em sosté, i especialment quan tot s'ha trencat, és el que veiem en alguns màrtirs i en alguns sants. En l'altre model trobo a dins pensaments, trobo emocions, desitjos, records, tot aquest conglomerat l'anomeno

jo, però és un jo solitari, en el castell no hi ha ningú més, per trobar-me algú més he de sortir, i ho faig, i em trobo persones, interaccio, el que jo anomeno una trobada en l'exterioritat, però quan estic sol estic sol amb mi mateix i amb pensaments, frases, idees que altres m'han revelat. En canvi en la interioritat habitada és una interioritat en la que hi ha algú que hi és, encara que tu no el reconeguis. Imagina't una habitació fosca, i de cop s'obre una finestra i t'adones que hi havia algú, estava aquí però no te n'havies adonat. És una interioritat, però, en què hi ha un diàleg, en la intimitat del jo amb algú que en diem Déu, i aquest diàleg experimenta tot tipus d'ondulacions, no pensis que sempre és un diàleg clar i nítid. De vegades hi ha soledat, abandonament, de vegades hi ha una total compenetració, o una joia immensa, i de vegades hi ha el crit de **Job** o de **Jesús a la Creu**. Aquesta és la interioritat habitada perquè hi ha un senyor dins el castell. Aquesta és la tesi de Sant Agustí, de Santa Teresa i de **Santa Edith Stein**. L'altre model no el critico, és un altre model on al final tu parles amb tu mateix, és un autodiàleg.

Socialment vivim un auge de visites al psicòleg i teràpies d'autoajuda. La teoria

de la interioritat habitada calmaria certs neguits personals?

Hi ha molts models d'intervenció terapèutica, i hi ha molts models també de descripció de la interioritat des de la psicologia. Hi ha tota l'escola psicoanalítica, hi ha l'escola humanística, la psicologia transpersonal, és a dir, et trobes amb models molt diferents, i un té un model d'interioritat. **Freud** en té un, **Frankl** un altre, **Adler**... Jo no desmereixo tots aquests models, alguns d'ells no neguen la possibilitat d'una interioritat habitada però altres sí, parteixen que un està sol al món i que com a molt un té un cercle de confiança amb qui pot plorar o riure, però no hi ha res més que això i la pregària en aquesta casos és un bàlsam buit. Hi ha múltiples models però del que es tracta és d'identificar aquell model que descriu més genuïnament la teva experiència. Quan escullo aquests tres pensadors, Sant Agustí, Santa Teresa, i Santa Edith Stein, no ho faig arbitràriament. Ho faig perquè crec que expressen bé la meva experiència. I entenc que si jo hagués tingut una experiència de soledat radical o de sentir-me abandonat diria que realment un està sol, però no tinc aquesta experiència. I aquests models

em serveixen per explicar el que em passa a mi i segurament passa a molts altres.

Per això parla de la fe com a do rebut.

Exacte. La fe no és una evidència. Una evidència és que tens mans, peus, ulls, i això més que evidència és una experiència empírica que es pot contrastar. Però ves buscant el mestre interior, no hi ha forma de verificar això, i Sant Agustí no s'ho hagués cregut si abans de la Trobada li haguessin parlat d'això, o **Ramon Llull**, o **Sant Francesc d'Assís**. Tota aquesta experiència de la interioritat habitada neix d'una trobada. Quan la trobada ha tingut lloc tot canvia. És el que ens passa amb la trobada amb una persona. Hi ha trobades que canvien la trajectòria de la nostra vida. Comences a estudiar quelcom que no haguessis estudiat, comences a entrar en un cercle on no hi haguessis entrat o senzillament dius adeu a tot el passat. Això que veiem en el pla humà és el que per alguns passa en el pla interior, hi ha una trobada interior amb allò que diem Déu i això els capgira radicalment la seva vida, per això parlem de conversos, de *metanoia*, de transformació interior, que obre un escenari completament nou que

la mateixa persona era incapaç de reconèixer abans. Hi haurà persones que diran que això és patològic, que és divisió de personalitat, problemes de salut mental, i d'altres que diran que aquesta persona ha fet aquesta experiència, intenta explicar-ho amb un llenguatge metafòric per entendre's a si mateixa i per fer-se entendre als altres.

I en contextos d'escola, i d'escola cristiana, educar la interioritat què vol dir?

Vol dir que hem de fer possible la trobada amb el mestre interior i no només que reflexionin i pensin, que també. Una cosa porta a l'altra; però només una és insuficient en clau cristiana. Perquè en clau cristiana la interioritat és habitada i, per tant, la finalitat és que al final es trobi amb algú que no sigui ell mateix. Amb algú que el commogui i que el convidi a sortir, a donar-se als altres i a viure conforme a aquesta crida.

La interioritat habitada ha de portar cap a una exterioritat més compromesa?

Per descomptat. En totes aquestes persones que han viscut aquesta trobada hi ha un cap-

girament de la seva vida. Aquesta persona vivia centrada, en el cas de Sant Francesc d'Assís, per exemple, en la riquesa, en el benestar, en la sensualitat; i se'n va nu i reconstrueix una esglesieta que és la Porciúncula i s'abraça amb un leprós. Aquest home d'on ha sortit? I en Sant Agustí el mateix. Hi ha una trobada que gairebé es pot qualificar de xoc, de capgirament, i després hi ha fets que trenquen la continuïtat amb el passat. Molt sovint el que volem és evitar això, hi ha una resistència a aquesta trobada, com ens passa, de vegades, amb les relacions humanes.

La típica frase 'hem de parlar', de les parelles.

Exacte, i sempre solem dir, d'acord, ja parlarem. Posem la telesèrie, avui fan el futbol, demà resulta que he d'anar al cine, tinc molta feina, són mecanismes de fuga perquè no et vols confrontar amb la paraula de l'altre que pot ser com un dard que et fereix profundament. I aquest mestre interior de vegades ens fereix perquè ens recorda com de mesquins som i de vegades és un bàlsam: jo estaré amb tu fins al final de la història, et diu. I aquest autoabandonament del jo en el mestre interior també és important.

Les escoles fa anys que han iniciat processos d'innovació tecnològica i pedagògica. On queda la interioritat en aquesta innovació?

També hi ha elements d'innovació en aquest camp, tot s'ha de dir. Jo vaig a moltíssimes escoles al llarg de l'any, aquí, en el conjunt d'Espanya i fora, i seria injust dir que la innovació es queda només en els Ipads o els ordinadors. Hi ha innovació també en el terreny de la interiorització, i en el que diríem també pastoral, la presentació de Déu. Hi ha innovació i voluntat d'arribar al natiu digital d'una manera diferent. Ara bé, com? S'han de fer unes estratègies diferents de com havíem fet fins ara. Ara es fa meditació per a nens, és un element molt nou al que jo vaig fer de petit, o fan processos d'interiorització a través de la música, o experiències de voluntariat que fan que el noi surti de la seva petita bombolleta on tot és ordenat i encoixinat, xoca amb una realitat molt diferent que el sacseja i això el porta a la interiorització, què estic vivint, què estem fent, què faig amb el medi ambient, amb la meva vida, amb la meva sexualitat? De vegades una estimulació des de fora d'aquest cercle és una ocasió per interioritzar. O senzillament l'experiència d'una conversa

amb un personatge llunyà de la teva vida, un monjo, o un text, o una petita seqüència d'una pel·lícula. L'audiovisual també pot activar molt la interiorització.

La interioritat sovint es concentra exclusivament a la tutoria o religió. Com s'ha de potenciar una interioritat integral a l'escola?

El primer que hem d'ajudar és que els mateixos professors ho practiquin. No pots ensenyar el que no saps ni donar el que no tens. Per potenciar la interiorització en l'educand primer l'educador ha de practicar la interiorització. Per exemple la forma de dietari ajuda molt a això. Jo a la universitat ho he fet. El dietari és un exercici d'interiorització. Tu fas una retrospectiva del dia, fas una valoració, i això ja és un procés de confrontació amb tu mateix. El dietari és un element tangible; però que expressa una vida interior i crec que entrenar les persones a això ja és un procés d'interiorització molt positiu.

Aprovada la llicència d'obres de la Sagrada Família

(CR) L'Ajuntament de Barcelona ha aprovat la llicència d'obres que permetrà a la Junta Constructora de la Sagrada Família seguir construint el projecte d'**Antoni Gaudí**. La Basílica **explica** que "la regularització de la llicència d'obres és el resultat d'un treball conjunt entre l'Ajuntament de Barcelona i la Sagrada Família, que han col·laborat estretament en els darrers dos anys". El passat octubre les dues institucions signaven un **acord** per regularitzar la llicència d'obres i contribuir econòmicament a la urbanització, la mobilitat i el manteniment de l'entorn.

Com a pas previ, el mes de febrer es va aprovar el Pla Especial i la Modificació del Pla general

metropolità. Després de 137 anys, la Sagrada Família ha regularitzat la llicència d'obres.

L'Ajuntament **ha informat** dels detalls de la llicència. El sostre màxim edificable a la parcel·la és de 53.495,61 m², si bé la superfície construïda sobre rasant és inferior, de 41.026,69 m². Pel que fa a les dues plantes del soterrani, la -2 ocupa parcialment els xamfrans de Mallorca amb Sardenya i Marina, i conté magatzems i instal·lacions de l'edifici. A la planta -1 hi consta la cripta, galeries sota la nau principal i instal·lacions. La llicència també descriu una construcció del temple per etapes, i preveu un termini d'execució total que finalitzarà l'any 2026.

Per obtenir la llicència d'obres, la Junta Constructora haurà de pagar a l'Ajuntament un total de 4.627.074,03 €. Aquest import surt de l'Impost de Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO), que suposa 4.385.341,94 €, i la taxa de llicència d'obres, que són 241.732,09 €.

En paral·lel a la llicència d'obres, l'Ajuntament també ha tramitat els permisos d'activitat pel que fa als usos de la basílica. Així, l'activitat principal de l'edifici és de centre de culte visible, obert al públic més enllà de l'horari dels actes litúrgics. I inclou una part de museu, per la qual cosa l'ús és religiós i cultural.

S'hi inclouen, a més, usos compatibles relacionats amb el funcionament i l'administració del centre, com la sagristia, oficines o tallers de manteniment. Alhora, s'hi fa constar l'ús comercial com a complementari, ubicat a les plantes soterrani. Aquest últim estarà restringit a la cate-

goria de petit establiment de venda al detall de productes relacionats amb el temple, amb una superfície màxima de 378 m², i tindrà accés només des de l'interior de la pròpia basílica.

Tant la llicència d'obres com els plans urbanístics aprovats estableixen l'ordenació urbanística de la parcel·la que ocupa actualment el temple, delimitada pels carrers Provença, Sardenya, Marina i Mallorca. Així doncs, no s'hi aborda la possibilitat de la continuïtat del projecte amb l'escalinata d'accés a la façana de la Glòria pel carrer de Mallorca. No obstant, ara que ja s'han tramitat i concedit les llicències corresponents, el proper pas un cop constituït el nou Govern municipal serà promoure una comissió de treball per estudiar i obrir el debat sobre les possibles solucions per resoldre l'afectació urbanística. Aquesta comissió tindrà participació del patronat, veïns i entitats de ciutat.

Fotografia: Fundació Joan Maragall.

El servei i el diàleg del pare Duch reconegut a la Generalitat

No és el primer homenatge i molts reconeixements ja se li van fer en vida. Però era l'homenatge que faltava al monjo de Montserrat **Lluís Duch**. El president de la Generalitat, **Quim Torra**, va presidir acompanyat de l'abat de Montserrat, **Josep M. Soler**, l'homenatge institucional que s'ha celebrat aquest dijous al vespre al Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat. Mort el passat **novembre**, s'ha reconegut el seu servei intel·lectual com un dels pensadors més singulars, destacats i prolífics del pensament contemporani a Catalunya.

En tots els parlaments ha aparegut un dels termes que s'ha fet més popular del pensament de l'antropòleg Lluís Duch: "emparaular". La necessitat humana de donar nom a les coses perquè prenguin sentit. Un terme que també enllaça amb la necessitat d'enraonar i de dia-

logar d'una manera raonada. En aquest sentit, el president Torra ha **insistit** en la necessitat "d'emparaular", de parlar, de dialogar, però ens convenen —en tots els ordres— diàlegs en profunditat, no pas cosmètics i de cara a la galeria".

Una realitat contraposada al "llarg període electoral, en què han proliferat, com males herbes, paraules esmolades com ganivets i on ens hem embardissat amb frases tretes de context, ve de gust recobrar la calma i la serenor, el temps". És quan "falten les paraules, que s'abona el camí a la confrontació i a la violència. El diàleg ha de ser sempre possible".

L'acte, promogut per la Fundació Joan Maragall, s'ha celebrat coincidint amb la presentació del **monogràfic** de la revista *Qüestions de Vida Cristiana* (núm. 263) dedicat al pare Lluís Duch.

Un volum que també agraeix la col·laboració d'un dels autors més habituals de la revista, en la que hi va publicar 77 articles.

Felicitació a Tarragona

El president Torra ha reconegut la importància del llegat del pare Lluís Duch i el treball de totes les institucions que han contribuït a difondre la seva obra. A la Fundació Joan Maragall, l'ha encoratjat a "perseverar en la tasca de normalitzar les relacions entre cristianisme i la cultura dels nostres dies". I a iniciatives com *Qüestions de Vida Cristiana*, les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, i la comunitat benedictina de Montserrat, les ha reconegut com a "planter espiritual i intel·lectual de casa nostra, també en moments ben difícils de la nostra història".

En aquest context, ha recordat que dissabte Tarragona rebrà el nou arquebisbe **Joan Planellas**, amb el qui s'ha excusat personalment per no poder assistir a l'acte a la catedral. Torra l'ha felicitat pel nomenament i li ha desitjat "que serveixi a l'Església i al seu país, Catalunya, amb tota la seva força i amb tota la seva fe".

Cultura, cristianisme i país

L'abat de Montserrat, Josep M. Soler, ha recordat del pare Lluís Duch que sempre "posava la seva intel·ligència penetrant i la seva visió de les coses a disposició dels altres". El més rellevant, és que "tant a nivell eclesial com civil, ell ho vivia com un servei a l'Església i la societat, per ajudar-la a pensar, a analitzar les situacions, a aprofundir". Ha explicat que ell mateix, davant de certes situacions o de certs corrents de pensament, li demanava a Duch que li exposés com ho veia ell: "I la seva exposició sempre m'era il·luminadora per comprendre aspectes de la realitat".

Monjo de Montserrat, "en la base del seu pensament hi havia la seva fe cristiana". Per això l'abat ha recordat un llegat que no ha quedat recollit, les homilies de cada diumenge a quarts de nou a Montserrat: "És llàstima que aquestes paraules no hagin quedat registrades, però estic segur que van fer molt de bé a qui les escoltava".

L'abat ha remarcat que "ara ens queda la seva obra" i que ha d'ajudar a reflexionar i a analitzar

la realitat. Això, “serà bo per la cultura i la vida del nostre país” i “serà bo per superar la superficialitat instal·lada en tants àmbits”.

El president de la Fundació Joan Maragall, **Josep M. Carbonell**, ha definit el pare Lluís Duch com “un dels testimonis cristians més significatius i agosarats dels darrers anys al nostre país” i “un mestre de les ciències de l'esperit”. La seva formació en antropologia, filosofia, teologia, fenomenologia l'ha convertit en “un dels pensadors catòlics més significatius del diàleg fe i cultura, de la voluntat constant i esperançada de la possibilitat d'un diàleg sincer i creïble entre el pensament cristià i tot el món cultural de la contemporaneïtat: si algú ha representat aquest diàleg és el pare Duch”.

Carbonell també ha subratllat que “la seva denúncia de l'actual desemparament religiós procurava, i encara ho fa ara, evitar un buit molt perillós que tanqui l'Església en una sub-

cultura eclesiàstica molt allunyada del missatge evangèlic”.

L'acte l'ha obert el director de la revista *Qüestions de Vida Cristiana*, **Miquel Calsina**, presentant el número dedicat a Lluís Duch; i la doctora en filosofia **Mar Rosàs** ha fet un una càlida semblança acadèmica i personal del pare Duch. Un pensador i monjo que va “merèixer el respecte més absolut de tothom, creients i no creients, cosa que em sembla summament difícil d'aconseguir”. En diversos grups d'estudi i conversa va demostrar com “tenia l'habilitat de saber respondre amb una deliciosa erudició i, alhora, saber guardar silenci davant de l'incompreensible i saber identificar el que ell anomenava 'l'ambigu' –el caràcter ambigu de l'home, i de tants fenòmens”. L'acte s'ha tancat amb el Cant dels Segadors.

Timothy Radcliffe: “Les persones continuen preguntant-se pel sentit últim de la vida”

El dominic **Timothy Radcliffe** ha estat aquesta setmana a Barcelona convidat per la Fundació Joan Maragall. Teòleg, professor de Sagrada Escriptura a la Universitat d'Oxford, provincial dels dominics d'Anglaterra, i del 1992 al 2001 Mestre de l'Orde. El 2015 el papa **Francesc** el nomena consultor del Pontifici Consell de Justícia i Pau. La seva predicació mundial l'ha fet a través dels llibres, que han estat traduïts a 24 llengües. I omplint auditoris arreu del món com va passar aquest dimarts a la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna.

Ens rep a la Fundació Maragall amb el seu habitual cabell blanc desordenat i aparentment cansat. “Sabeu anglès?” és el primer que pregunta. Quan veu que tenim un anglès suficient per entrevistar-lo, se li il·lumina la cara i ens saluda en to efusiu: “Gràcies a Déu que sabeu anglès, jo no tinc ni idea de català, de castellà... només anglès”.

S'asseu i a la pregunta per cortesia de “com està?” respon de forma sincera. “Honestament, us he de dir que estic molt cansat, vinc d'Anglaterra, he dormit poquíssim, i després de parar

aquí per fer la conferència, marxaré de seguida als Estats Units, estic enllaçant avions. Us sap greu que fem l'entrevista curta?"

Timothy, les persones venen a escoltar-lo, va arreu del món fent conferències. Com se sent amb aquest protagonisme?

Aquesta és una bona pregunta. Faig moltíssimes conferències, segur que més de 100 per any. Cada vegada que pujo a l'estrat per parlar, sento nervis. Abans de començar sempre em dic a mi mateix: "De veritat que puc oferir alguna cosa?" Tinc clar que un només té poder si les persones et donen poder. Quan parlo, els miro a la cara, als ulls, ells em responen amb la seva expressió i, si tinc sort, els faig riure... no precisament perquè parli castellà macarrònic, sinó perquè he encertat la tecla.

És veritat que venen a escoltar-me, sóc el primer que em sorprèn. Quan passa això tens una gran responsabilitat, la història és que fas amb aquest poder. Hi ha persones que utilitzen el poder per dominar pobles, per exemple. Si tens poder és per a què el donis als altres, per a empoderar als altres. És un moviment bidi-

reccional, les persones em donen poder en el moment que venen a escoltar-me, i jo els empenyero a ells, els faig més forts. La qüestió és que sigui mutu.

Un governant americà que diu: "Gairebé tots podem suportar l'adversitat, però si vols provar el caràcter d'algú, dona-li poder."

Exacte.

Què és el que creu que les persones busquen en les seves paraules?

El que busquen en les meves paraules, i en la vida en general és la veritat, l'honestedat. Estem cansats d'escoltar a persones que parlen amb vaguetat. Busquen que algú els parli del sentit de l'amor, és difícil enamorar-se, busquen que els parlis dels reptes que té la societat, de les emocions, de les alegries, dels canvis, de la vida en família, de comprendre a l'altre, de la inseguretat on vivim, del problema per aconseguir habitatge, del problema per aconseguir feina... molts joves no tenen diners per poder comprar una casa. Així que crec que quan les persones venen a escoltar-me, el que

volien és que els expliqui la vida tal com és. En anglès tenim l'expressió "*Tell it as it is*". La gran temptació per als qui parlem davant del públic és començar a xerrar amb paraules abstractes, que semblen elegants però que estan buides de significat.

Així, que insisteixo, el que es busca és que siguis honest. I també torno a la idea de la reciprocitat, només puc ser honest amb tu, si tu també ho ets amb mi. Cada vegada que faig una conferència comparteixo el poc que sé, i espero aprendre més dels que assisteixen. Aquesta és la millor sensació, tornar a casa sabent que has après una cosa nova.

Sabem que estàs cansat, però et demanarem un exercici d'imaginació. M'agrada la imaginació. És important.

Ho és?

Sí, tothom té imaginació però no estem acostumats a utilitzar-la gaire. La imaginació ens fa veure les coses de manera més fresca. Els nens en saben molt d'això, poden convertir una capsa de cartó en un castell. Els adults, si no la

utilitzem, ens quedem en la mateixa història de sempre.

Doncs imagini que Jesús torna entre nosaltres avui. Què faria? Què diria?

Potser el primer que faria seria assegurar-se de tornar sent invisible. I el segon que faria és el que ja va fer en el seu temps, ens preguntaria què vols fer amb la teva vida? No ens diria "vine, segueix-me, salvarem el món". Més aviat crec que em diria, "Timothy què vols?", "com et sents?", "com et puc ajudar?"

En aquest món modern, quina importància té la religió?

Les persones cada vegada són menys religioses, almenys a Anglaterra. Les persones sembla que són cada vegada menys religioses. Però al mateix temps, les persones continuen preguntant-se pel sentit últim de la seva vida. I la religió es basa en això, en preguntar-se quina és la finalitat de l'ésser humà, de ser aquí.

Tinc un bon amic que va ser director d'una escola molt reconeguda en Anglaterra, i mai m'ha

dit si creu o no en Déu. Quan es va retirar, va fer una trobada per aplegar sis cristians i sis persones atees, el que volia era que el convençéssim d'una cosa o de l'altra. Vam tenir molt bones converses, meravelloses. Ell està casat i té 4 fills, i una de les preguntes que ens va fer era si aquest amor que sentia per la seva dona o pels seus fills el consideràvem com a puntual o com a universal. Crec que les persones desitgem provar l'amor etern.

Així doncs, si l'Església vol ser important en la vida dels seus fidels o de les persones en general, ha de ser capaç d'acollir aquests significats que es troben en el nostre dia a dia, en les petites coses, aquest amor quotidià que es trasllada a l'universal. Es pot trobar aquest petit significat vital també en activitats com el gust per la cuina, per cuidar del jardí, o trobar-se amb els amics de la porta del costat. Hem de donar la benvinguda a tots aquests petits significats. Hem d'estar amb la gent quan cuina, quan cuida del jardí, quan viatja... quan et trobes amb ells per gaudir d'una bona ampolla de Rioja [riu]. El que vull dir és que al final totes aquestes petites coses ens porten finalment cap a Déu.

I l'Església on queda en tot això?

Som en una època d'incertesa, hem de fer una invitació valenta per seguir a Crist. La fe ha de ser transcendent per la vida de les persones.

La superficialitat, que sembla estar tan valorada avui, pot ser també una dificultat en la cerca de l'espiritualitat?

Aquesta és una gran dificultat, la globalització de la superficialitat. És el món dels significats fàcils i barats, un món ple de piulades, el món de **Donald Trump** [riu], és el món dels eslògans. I aquest món no és suficient per satisfer als qui l'habitarem. Només piulades i eslògans, un sandwich massa petit per satisfer-nos.

Hi ha alguns que sembla que estan molt contents així.

Només podran sobreviure així per un temps petit. Si es troben travessant un moment difícil, buscaran més enllà, ens necessitem els uns als altres i també, com he dit abans, preguntar-nos pel sentit últim de la vida.

Com n'és d'important tenir bones converses?

Molt. Per tenir una bona conversa, sempre dic que has d'estar més interessat en l'altra persona que en tu mateix. Et pots plantar davant de l'altre sabent clarament què és el que vols dir, o bé, simplement pots deixar un espai obert on de sobte l'altre s'obri cap a tu i t'expliqui coses de les quals pots aprendre.

Els dominics per exemple valoren molt la veu de cadascun de nosaltres, més enllà de la democràcia que existeix en la nostra ordre. Pensem que estant d'acord o en desacord, l'altre tindrà una paraula, un saber per compartir. També, una bona conversa és un diàleg en què ningú es pren massa seriosament, m'agrada que les persones es puguin riure d'elles mateixes i plegades. Com més diferents són les persones, millor. Per parlar amb algú has de ser pacient, una bona conversa és divertida, et fa riure. Hi ha una altra cosa que m'ajuda molt en la meva fe, en la meva cerca, i és parlar amb l'altre sobre art.

Quin tipus d'art?

M'encanta parlar sobre pel·lícules, poesia, no-

vel·les, música, sense importar-me de quina religió o quines creences té l'altre.

L'art ens uneix.

L'art ens uneix perquè a través d'ell s'expressa aquesta complexitat del sentit de l'ésser humà. Tot això requereix molta paciència. És necessari tenir temps. Anem sempre massa ràpids quan parlem amb l'altre.

Com ara, que només tenim 25 minuts d'entrevista.

[Riu fort] Està bé, us dono 26 minuts. En resum, em sento molt lligat i admirat a aquesta tradició del cor, com dic els llibres, la tragèdia, la música, l'art en general.

Ens pot recomanar un llibre?

Gilead, de **Marlyn Robinson**.

I una pel·lícula?

De Déus i Homes, de **Beauvois**. L'he vist cinc vegades i no me'n canso.

Hi ha algun artista que l'inspiri de forma especial?

Clarament el poeta **Seamus Heany**, tota la seva obra.

I alguna paraula que l'emocioni?

"Souple". És una paraula que significa flexibilitat i bona relació amb l'altre. M'agrada com sona, la dibuixaria com si fos una espiral, amb dinamisme, com la vida mateixa.

Quan s'enfada més?

Quan trobo persones que s'indignen, es queixen i no fan res per canviar la situació on es troben. En anglès diem "*indignation is jealousy with a halo*". Significa que les persones reaccionen amb indignació davant de la debilitat moral de l'altre, i sovint el que passa és que estan geloses del que diuen sentir-se en oposició. Al mateix torn, neguen estar gelosos, i se situen en una posició moral superior. [Mira el rellotge]

Només tenim tres preguntes més.

[Riu fort]

Perquè creu que les seves reflexions sobre l'homosexualitat van generar controvèrsia.

Hi ha persones que agafen a l'aire les paraules que dius i les mal interpreten. El que vaig dir és que Déu es troba en cada forma o manifestació d'amor que existeix. Cada persona ha de trobar el seu camí per estimar l'altre. Els cristians hem d'estar oberts a acollir cada forma d'amor. Això no vol dir que estigui a favor dels matrimonis gais, que és el que es va interpretar. Quan les persones estan nervioses i tenen por, el que fan és mal interpretar. No vull que les persones s'espantin de mi, ni del que dic.

Quins reptes té el diàleg interreligiós?

L'exploració de qui sóc jo i de qui és l'altre pot significar tensió. Tensió entre la nostra identi-

tat i la de l'altre que és la que hem de conèixer. Vivim en comunitats globals que apleguen a persones o a idees similars. La diferència existeix, és rica, si et fas amic de l'altre, poden passar coses meravelloses. Un dels reptes que té el diàleg interreligiós és aquest, la gestió de la diferència. La por a la diferència pot empoderar corrents populistes, o vessants com l'islamofòbia.

Quina missió creu que té ara l'orde dels dominics?

Si volem compartir qualsevol cosa, la nostra fe, el nostre amor, els nostres pensaments, la primera cosa és no sentir-se superior a ningú, sinó estar al costat de les persones. La nostra vocació i missió com a religiosos està arrelada en la universalitat de l'amor de Déu, l'amor cap

aquell que és diferent, l'amor cap als nostres germans, un amor ampli on hi càpiga tot i tot-hom, un amor universal.

Gràcies Thimoty. Ja el deixem lliure.

[Riu, i només deixa de riure quan mira el rellotge, obre els ulls com taronges, i exclama]

Increïble, 26 minuts exactes. Gran entrevista, m'ho he passat molt bé!

Fotografia: Escola Vedruna Gràcia.

Carles Armengol: “Qüestionar el consum és qüestionar tot el sistema de valors”

Carles Armengol, mestre, educador social i pedagog, **va guanyar** la XXIXè edició del premi **Joan Profitós** d'Assaig Pedagògic, que convoquen la Fundació Joan Profitós i la Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), amb l'obra *Canviar el consum per canviar la vida. Una proposta educativa i de conversió ecològica*. Actualment és responsable d'anàlisi i relació amb les confessions religioses de la direcció general d'Afers Religiosos de la Generalitat. Ha treballat en diverses fundacions socials i educatives i desenvolupa una intensa activitat cívica des de diferents entitats com la Fundació d'Escoles Parroquials de Barcelona, el Grup Sant Jordi de Drets Humans, Fundació Quatre Vents per a la petita infància, Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. Escriu a *El Matí Digital* i col·labora amb altres mitjans.

Com definiries què és consum per explicar-ho a gent jove o a nens? Hi ha tipus diferents de consum?

Consumir és utilitzar o gastar alguna cosa en benefici d'un mateix. Ja sigui per cobrir alguna necessitat, per gust, per plaer o per la raó que sigui. La idea de consum semànticament està associada a la de desgast o desaparició de quelcom i això és important. És una noció prou propera als nois i noies i tan quotidiana que la coneixen perfectament de ben petits, però no s'adonen fàcilment de tot el que hi ha al darrere. Hi ha moltes maneres de consumir i encara més maneres de satisfer el que podem sentir com una necessitat, fins i tot prescindint del consum. Donar aquest pas, prendre consciència d'això, ja no és tant fàcil ni espontani.

Consum i consumisme, diferències?

El consum és un fenomen habitual, quotidià i necessari en la nostra vida, per tal de satisfer necessitats. Quan parlem de consumisme fem referència al consum desmesurat o, sobretot, a un estil de vida que situa el consum com a eix central del nostre capteniment. Consumisme és la cultura de l'usar i llençar, és convertir el consum en un hàbit d'oci, és consumir de manera poc o gens conscient i de manera poc responsable. El consumisme ens porta a tenir una relació merament utilitària amb les coses i a desvalorar-les. De retruc també ens porta a empobrir la nostra relació amb els altres.

El consum està lligat a un estil de vida, a una manera d'entendre la vida o el món? Què hi tenim a dir com a cristians?

Com va dir **Benet XVI**, tota decisió de consum és un acte moral. El consumisme ignora aquesta realitat i ens fa actuar de manera inconscients. Si vull quelcom, i tinc la capacitat de comprar-ho, ho compro. I si no tinc diners els demano prestats. Com a cristians no podem ignorar els efectes que els nostres comportaments i les nostres

decisions generen sobre els altres. Per això ens cal fer conscient el nostre consum. Més enllà de consumir més o menys, es tracta de conèixer la petja social i mediambiental del nostre consum i les seves conseqüències. Així, per exemple, no podem afavorir els productes i les empreses que esclavitzen el treball, aquí o al tercer món, o aquells que tenen un efecte depredador dels recursos naturals. El primer pas és ser conscients per poder començar a ser responsables.

Quins valors cal relacionar, treballar quan parlem de consum? (responsabilitat, justícia, sostenibilitat...)

El consum no només és omnipresent en la nostra vida sinó que és un dels elements claus del model econòmic imperant al món. Qüestionar el consum és qüestionar tot el sistema de valors actual. No els valors que diem defensar, sinó aquells que realment regeixen la nostra vida. Però parlant d'educació, prefereixo centrar-me en els hàbits i les actituds. L'educació en valors no acaba de funcionar. Proclamem uns valors que no són sinó grans abstraccions que no sabem traduir en comportaments concrets i en canvis reals en la nostra vida. Cal refer

la nostra manera de relacionar-nos entre nosaltres, amb les coses, amb la creació, amb un mateix. Aquest canvi pot estar il·luminat per uns determinats valors, però el que cal és fer passes concretes, generar nous hàbits.

Cal educar en el consum des de l'escola? Per què? I des de les famílies?

L'educació es juga alhora en tots els marcs i contextos. Els hàbits solen néixer i consolidar-se en el món familiar, però també reben les influències exteriors. Pel que fa al consum també són molt importants els coneixements. Aquí l'escola té un rol crucial. Un consum responsable només és possible si sabem que és el que consumim, com s'ha produït i en quines condicions, com s'ha transportat, quin efecte té el consum en el medi ambient. Ens cal una mirada holística sobre la realitat i l'escola ha d'ajudar a construir-la.

Com ho podem fer? Quin paper juga el mestre?

No hi ha cap mitjà màgic. Un nou estil de vida demana coneixements, propostes, voluntat,

fins i tot passió. L'exemplaritat sempre és un factor important, per tant, ho és el testimoni directe del mestre, però en aquest terreny també és necessària la implicació institucional. Tot el centre educatiu s'ha de gestionar amb voluntat de respecte a l'entorn i amb criteris socials i mediambientals. També és important l'espiritualitat. Un canvi en la manera de viure només és possible si és sostingut en el temps i motivat de manera continuada. La passió que cal posar-hi necessita ser alimentada. Moltes tradicions espirituals han posat de relleu la necessitat de la sobrietat, d'un cert despreniment, de la senzillesa... com a condicions per a viure millor, de manera més intensa i de manera més pacífica. Amb més pau interior i amb relacions més pacífiques amb l'entorn.

Ens queda esperança? (en un món que sembla apostar pel consumisme, el capitalisme, la utilitat, la rapidesa...)

I tant que hi ha esperança! Tot aquests fenòmens -consumisme, utilitarisme, pressa i acceleració, deshumanització...- tenen una mateixa arrel. Són conseqüències d'un deliri de la persona humana que és creu autònoma de tot altra realitat, principi i fi de tot i, per tant, amb dret a ser guiada pel seu únic desig i interès. És un humanisme enfollit que esdevé transhumanisme i que està amenaçant el planeta i la pròpia humanitat. Però per molt que aquest pensament sigui dominant en alguns àmbits també hi ha reaccions. Aquest estil de vida del consumisme i de la centració individualista està tocant determinats límits i cada cop hi ha més gent

esgotada i descartada del sistema. Tenim força alarmes enceses i comencen les reaccions, potser febles encara, però les persones tenim capacitat de canviar. Ens cal donar passes que ens ensenyin que aquest canvi és possible i que podem aprofundir-lo. La encíclica *Laudato si'* del **papa Francesc** és un clam adreçat a tot el món en aquesta línia. Francesc no s'està d'insistir en com els cristians estem especialment preocupats en aquesta crida i com la nostra fe en Jesús també es verifica ara en ser constructors d'aquests nous estils de vida. És un repte apassionant.

Barcelona vol més fraternitat

Mai no fa mal -i menys en un bisbat com el de Barcelona- accentuar la fraternitat diocesana. Aquest diumenge a la tarda la Basílica de la Sagrada Família ha acollit una trobada diocesana de seguiment del Pla Pastoral Diocesà per remarcar el treball en un dels seus eixos principals: la fraternitat. "Sortim!" és el lema del Pla Pastoral que es **va presentar** fa un any.

"Perquè la crítica, perquè la rivalitat? Això fora. Trenquem els murs, trenquem allò que ens separa; el Senyor ens vol units com a germans". És un dels missatges del cardenal **Joan Josep Omella** en la trobada, que ha fet una crida a ser els primers a mostrar i practicar la fraternitat

com a comunitat cristiana. Per això ha recordat les paraules del **papa Francesc** que criden a "no deixar-se robar la fraternitat, la fraternitat mística que sap mirar la grandesa sagrada del proïsme".

Contacte humà

Per exemplificar el que vol promoure el Pla Pastoral Diocesà, la trobada ha comptat amb diversos testimonis del que ja s'està fent com a la diòcesi. Maneres de viure, sentir i exercir la fraternitat en el dia a dia amb els qui s'acosten a l'Església diocesana, amb altres confessions, o entre les diverses realitats territorials.

El format de l'acte ha volgut marcar la diferència introduint diversos símbols -com l'entrada del Ciri Pasqual- i gestos de fraternitat entre els presents. En diversos moments, la dansa contemplativa ha mobilitzat els assistents i provocat un contacte humà que no s'acostuma a tenir en la rigidesa de la litúrgia. També s'ha fet un gest de perdó i reconciliació per totes les vegades que "hem anat contra la fraternitat".

Brots de fraternitat

Després de la lectura de l'Evangeli d'aquest diumenge, el cardenal Omella ha demanat que tothom es preguntés si "podrem donar també nosaltres aquest testimoni de fraternitat". Amb el seu to planer habitual, ha posat com exemple

la comunitat que volen formar els tres bisbes que viuen al Palau episcopal: "Som tres galls en un galliner, però ens hem tallat la cresta perquè volem viure aquesta fraternitat".

L'arquebisbe de Barcelona ha recordat que el Pla Pastoral "no diu exactament el que fer: fes el que creguis". El que es tracta de "canviar actituds que van canviant el cor" i "crear una relació nova entre nosaltres". Alhora Omella ha criticat les mirades "massa negatives" perquè "a Barcelona hi ha molts brots, alguna cosa nova està brotant".

L'acte ha finalitzat amb una benedicció conjunta del cardenal Omella i els bisbes auxiliars **Sergi Gordo** i **Antoni Vadell** des de l'altar de la Sa-

grada Família. La sessió ha estat conduïda per **Assumpta Sendra**, professora de Blanquerna, i **Joan Hernández**, del Grup de Treball Estable de Religions. També hi ha tingut un gran protagonisme la participació dels fidels amb el cant dirigit per **Cori Casanova** i l'acompanyament d'un grup de vent i de l'organista **Joan Seguí**.

El Pla diocesà "Sortim!" té quatre eixos (pobres, joves, fraternitat i discerniment), que se simbolitzen amb una flor amb la forma dels panots de les voreres de la ciutat i amb Jesucrist al centre. Durant aquest curs s'ha focalitzat la sensibilització en la fraternitat i el curs vinent es farà amb els joves.

Jordi Faulí, nou membre de l'Institut d'Estudis Catalans

L'arquitecte director de la Basílica de la Sagrada Família, **Jordi Faulí**, formalitzarà la seva incorporació com a membre numerari de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans. El seu ingrés a l'IEC es farà el 17 de juny. El discurs de recepció parlarà sobre 'La columna d'Antoni Gaudí per a la Sagrada Família: la columna de doble gir helicoidal'. Faulí ha dedicat gran part de la seva trajectòria professional a la construcció del temple i ha demostrat també un profund coneixement teològic sobre el sentit de l'obra de Gaudí.

REDACCIÓ CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Misteri de la Selva inicia la celebració dels 40 anys

Per a celebrar aquesta fita s'ha organitzat una exposició per les quaranta representacions del Misteri de la Selva, l'obra assumpcionista en llengua romànica més antiga d'Europa. '#40misteris, coneix l'ànima del Misteri' es va inaugurar aquest divendres i es pot visitar tots els caps de setmana fins al 16 de juny al Castell del Paborde de La Selva del Camp. L'exposició és una activitat inclosa en el DASC (Dia de l'Associacionisme Cultural) de la Generalitat de Catalunya.

ARQUEBISBAT DE TARRAGONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Montserrat acull un nou monjo

Aquest diumenge el monjo **Pau (David) Valls** signarà el seu compromís definitiu amb la comunitat benedictina de Montserrat. Nascut a Barcelona el 1962 en el si d'una família cristiana, va treballar com a executiu en dues multinacionals de renom. Però el suposat èxit professional no es veia correspost a nivell de creixement personal. Davant la crisi vital i de valors que va patir va viure una "conversió guaridora". Per al germà Pau Valls, la vida monàstica és "l'opció concreta de viure des de la radicalitat del seguiment del Crist amb fe i esperança, tot practicant la caritat; en l'horitzó, l'entrega de la pròpia vida per amor".

ABADIA DE MONTSERRAT | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Renovació del consell de *Missa Dominical*

S'han incorporat a l'equip de redacció: Alberto Para, diaca, director del secretariat diocesà de catequesi de l'arquebisbat de Barcelona i estudiant de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona; Emili Villegas, prevere del bisbat d'Urgell, llicenciat en litúrgia per l'Institut Sant Anselm de Roma; Carles Cahuana, prevere i secretari general del bisbat de Terrassa; i David Álvarez, prevere del bisbat de Barcelona i formador del Seminari. La resta de l'equip està format per Xavier Aymerich (director), Miquel Álvarez, Jaume Fontbona, Lluís Prat, Josep Teixidó, Josep Maria Romaguera, Francesc Romeu i Mercè Solé.

CPL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Barcelona homenatja Arcadi Oliveres pels 50 anys de defensa de la justícia social

L'activista ha rebut aquest dijous la medalla al Mèrit Cívic de la ciutat. En agrair el premi, ha fet referència als múltiples mostres de desobediència civil que ha viscut la ciutat de Barcelona. Ha recordat des de la vaga dels tramvies de 1959, fins a la creació del primer sindicat d'estudiants, les manifestacions massives contra la guerra d'Iraq, el tancament d'immigrants a les esglésies de Barcelona al 2001, el naixement de la PAH, o recentment, l'1 d'octubre. Oliveres també ha tingut un record per als presos i els exiliats, a qui ha enviat un missatge d'afecte i solidaritat.

AJUNTAMENT DE BARCELONA/CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

"Música & Patrimoni" a Les Avellanes

Aquest mes de juny arriba la setena edició del Cicle de Concerts "Música & Patrimoni" del Monestir de les Avellanes (Os de Balaguer). Un any més els espais amb valor històric i artístic del Monestir de les Avellanes (BCIN) s'ompliran de música, realitzant així una simbiosi cultural i artística entre història, monument i música. El programa d'aquest cicle musical està format per 5 concerts, els quals mantenen la diversitat d'estils amb cant coral, folk, música tradicional i música clàssica; amb l'objectiu d'arribar també a un públic heterogeni. L'element destacat d'aquesta edició és que es posa l'èmfasi amb els grups de proximitat.

MONESTIR DE LES AVELLANES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

[Rec]fugiades, una experiència a l'escola

Una vuitantena d'alumnes de l'escola Mare de Déu dels Àngels, al barri de la Sagrera, han participat al projecte [Rec]fugiades. Mitjançant una metodologia d'Aprenentatge i Servei, i en col·laboració amb Justícia i Pau i l'Associació la Bretxa, l'alumnat ha treballat al llarg d'un trimestre escolar per comprendre la situació de les persones migrades i refugiades. Aquest dimarts 11 de juny tindrà lloc l'acte de cloenda al Centre Can Clariana Cultural, amb la participació de **Carmen Juarez**, membre de l'Associació Mujeres Migrantes. L'exposició romandrà oberta al públic fins al 20 de juny al Casal de Barri Torre de la Sagrera.

JUSTÍCIA I PAU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Benedicció del nou columbari a la parròquia de Viladecans

La parròquia Mare de Déu de Montserrat de Viladecans ha inaugurat i beneït el seu **nou espai** de columbaris aquest diumenge. L'objectiu d'aquest nou espai sagrat és recuperar la tradició eclesial d'acollir les cendres dels difunts en un lloc sagrat. Ubicat al costat dret de la nau central, el columbari busca ajudar a conservar el record i la pregària dels familiars i de la comunitat cristiana. La seva situació en el centre de població facilita les visites dels familiars i dels feligresos.

CORAL MEMORIAL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Capellans de Lleida, de visita al bisbat de Sant Feliu

Un grup de 23 capellans de la diòcesi de Lleida van visitar la Catedral de Sant Llorenç, on van ser acollits pel bisbe **Agustí Cortés** i van concelebrar l'eucaristia a la capella del Santíssim. Després es van dirigir a la seu diocesana, l'edifici de la Casa de l'Església, i allà van conèixer de prop la realitat de la nostra diòcesi i també van dinar amb el bisbe Agustí, en un clima de diàleg fraternal. Aquesta visita s'emmarca dins d'una sortida lúdic-cultural organitzada per al clergat lleidatà, que els va portar al matí a la Colònia Güell i a la tarda a Torrelles de Llobregat.

BISBAT DE SANT FELIU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Els millors organistes es troben a Montserrat

Ds, 01/06/2019 | El PuntAvui

Jaume Pujol s'acomiada com a arquebisbe de Tarragona

Ds, 02/06/2019 | El PuntAvui

El germà Alois denuncia cinc casos d'abusos a menors

Dm, 04/06/2019 | Vatican News

Padre Ángel: "A veure si podré beneir un gos i no un homosexual"

Dj, 06/06/2019 | El Mundo

Premien el projecte 'Apadrinar un avi' de Càritas Girona

Dj, 06/06/2019 | Diari de Girona

El govern de Solsona no serà a la processó del Corpus

Dv, 07/06/2019 | Regió 7

La diòcesi d'Urgell podrà rebre almoines a través del telèfon mòbil

Dv, 07/06/2019 | Nació Digital

Els pelegrins estrangers procedents del món jesuític mantenen viu el Camí Ignasià

Dv, 07/06/2019 | Regió 7

Dilluns 10 de juny

- **Quin futur té la religió a casa nostra?, per Ramon M. Nogués.** 21 h. Sala parroquial Mn. Joan Vinyeta. Vilafranca dl Penedès.

Dimarts 11 de juny

- **Diàleg Ciència-Fe.** Curs on-line. Organitza Facultat de Teologia de Catalunya. Barcelona.
- **La fitoteràpia en l'àmbit de la salut i el seu lligam històric.** De 9:15 a 10:15. Col·legi Oficial d'Infermeres/rs de Girona.
- **Presentació de 'La interioridad habitada', de Francesc Torralba.** De 19 a 20:30 h. Espai d'Interioritat Francesc Palau. Barcelona.
- **Tallers d'Oració amb Francesc i Clara.** De 19:30 a 20:30 h. Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció. Barcelona.

Dimecres 12 de juny

- **Catifes de Corpus.** De 11 a 20:30 h. Ateneu Barcelonès. Barcelona.
- **Pregària pels presos polítics.** 18:45 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.
- **La felicitat en les noves espiritualitats, per Francesc Torradeflot.** 19 h. CETR. Barcelona.

Dijous 13 de juny

- **Diàspores Jueves, camins europeus.** De 9:30 a 18 h. Aula de l'Institut d'Estudis Nahmànides. Girona.
- **Paisatge històric i canvi climàtic.** 13 i 14 de juny. De 9:45 a 18 h. Organitza Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona. Sala Santa Tecla del Centre Tarraconense El Seminari. Tarragona.

- **Empowering Muslim Communities for Leadership in the U.S..** 12:30 h. Facultat de Comunicació i Relació Internacionals Blanquerna - URL - Aula 102. Barcelona.
- **Un cristià entre musulmans, per Simeone Czeslaw Stachera.** 16:30 h. Organitza Ajuda d l'Església Necessitada. Cottolengo del Padre Alegre. Barcelona.
- **Concert de l'Aula Escola Europea.** 17:45 h. Església de Sant Gaietà - Pares Teatins 3. Barcelona.
- **Raíces, una lectura de Simone Weil, por Albert Lladó.** 18:30 h. Okupa Casa Cádiz. Barcelona.
- **Catholicism in India, with Fr. Jose Palakeel.** 19 h. Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna - URL. Barcelona.
- **Aigua Viva, amb Cristina Calvet i Tomàs Padrós.** 19 h. Parròquia de Santa Anna. Barcelona.

- **Presentació de 'Set escrits cristians', de David Cortada Hortalà.** 19:30 h. Sala d'actes del Centre Catòlic. Blanes.
- **Historia gastronómica de los judíos en México.** 20 h. Organitza Mozaika. Casa Adret. Barcelona.

Divendres 14 de juny

- **Jornades d'Estudis Franciscans.** 14 i 15 de juny. Organitza Família Franciscana de Catalunya. Ateneu Universitari Sant Pacià. Barcelona.
- **Meditació zen al claustre del Monestir de Pedralbes.** De 8 a 9:45 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.
- **Audició comentada de "La Flauta Màgica", de Mozart.** 16 h. Santa Cecília de Montserrat - Espai d'Art Sean Scully. Marganell.
- **Tendresa i coratge.** Del 14 de juny a les 17:30 al 16 a les 15:30 h. Casa d'Espiritualitat. El Miracle.

- **El Misteri de la Selva: entre el teatre i la litúrgia, amb Daniel Pinyol.** 19 h. Castell del Paborde. La Selva del Camp.
- **Europa i els drets humans, amb Josep M. Terricabras.** 20:45 h. Organitza Justícia i Pau. Ateneu Eugenienc. Girona.
- **Concert de la Coral La fuga.** 21 h. Església de Sant Gaietà - Peres Teatins. Barcelona.

Dissabte 15 de juny

- **Trobada de mestres de religió.** De 9:30 a 13:30 h. Seminari de Tortosa.
- **La trobada del Senyor, per Francesc Pardo.** 10 h. Seminari de Girona.
- **4a jornada diocesana d'Urgell: "Units i compromesos".** De 10 a 16 h. Seminari Diocesà d'Urgell.

- **El Vaticà II i la renovació de l'església catalana, per Pere Codina.** 11 h. Sala d'Actes de Cristianisme i Justícia. Barcelona.
- **L'església de Sant Antoni Maria Claret de Sallent.** De 11:30 a 13 h. Organitza Catalonia Sacra. Església de Sant Antoni Maria Claret. Sallent.
- **Presentación de "Solo un Jesús marica puede salvarnos", de Carlos Osma.** 12 h. Biblioteca Francesca Bonnemaison. Barcelona.
- **Ruta: Història de dues ciutats.** 17 h. Plaça de Sant Just. Barcelona.
- **Noves aportacions a l'estudi dels vitralls de Santa Maria de Castelló d'Empúries.** 18:30 h. Basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries.
- **Festa de les espigues.** 22 h. Església de la Mare de Déu del

Carme, P. Carmelites Descalços. Tarragona.

Diumenge 16 de juny

- **Celebració del naixement, il·luminació i paranirvana de Buda.** De 10 a 20 h. Organitza Coordinadora Catalana d'Entitats Budistes. Centre Cívic Torre Jussana. Barcelona.
- **Tour "Els jueus del Poble Sec (1926-1939)".** De 11 a 13 h. Organitza Mozaika. Barcelona.
- **Coral Vitàlia i Grup Ksonronda.** 11:30 h. Monestir de les Avellanès - Institut Germans Maristes. Os de Balaguer.
- **Concert de música litúrgica ortodoxa i catòlica.** 17 h. Monestir Cistercenc de Santa Maria de Solius. Santa Cristina d'Aro.
- **Concert de primavera amb l'Orquestra Accent.** 17 h. Església de Sant Gaietà - Peres Teatins. Barcelona.
- **Cloenda de les festes del Remei.** De 17 a 21 h. Parròquia de l'Assumpció. Alcover.
- **Estrena del documental "425 anys: una història de resistència".** 18 h. Teatre Comarcal de Solsona.
- **Aplec arxiprestal de cristians del Baix Camp.** 18 h. Casa de Sant Josep. Tarragona.
- **Presentació del llibre i documental 'Sant Francesc d'Assís a Bellavista', de Laura Mor.** 18 h. Teatre Auditori de Bellavista. Les Franqueses del Vallès.
- **Conferència amb Josep M. Sabé, salesià al Camerun.** 18:30 h. Parròquia de Santa Tecla. Barcelona.

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

Trobades Medioambientals
cicle mitjà de la nostra xarxa
Avui a [@vedrunapalamos](#)
1r grup. Gràcies nens i
nenes de [@VedrunaTordera](#)
[@vedrunasarbucies](#)
[@VedrunaPalafu](#) x compartir
projectes de sostenibilitat
[#intensament](#) [#escolaverda](#)
Mireu com s'expliquen 🌱

174 visualitzacions

20:29 · 04 juny 19 · Twitter for Android

CPL Editorial 📖 ✨
@CPLeditorial

[#Pregària](#) Diumenge de
Pentecosta. Hem incorporat en el
formulari de la pregària dels fidels
una de nova pel nou arquebisbe
de Tarragona, Joan Planellas.
[ow.ly/4THx50uw1cW](#)

Missa Dominical
Per a la celebració dominical i la personal litúrgica
CPL

Pregària d'última hora

Centre de Pastoral Litúrgica

10:00 · 06 juny 19 · Hootsuite Inc.

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

La formació de [#tutores](#) en [#7H](#)
continua sembrant líders [#xerpes](#)
[#avuixdemà](#) projecte [#LiderenMI](#)
[#lideratgeS](#) @La_MarisaM
@albaserrat @ModestJou

23:17 · 06 juny 19 · Twitter for iPhone

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetares

Ahí es va signar un conveni de
col·laboració entre [@mansunides](#)
i la Facultat d'Educació Social
i Treball Social Pere Tarrés
@uramonlull en el marc
del Màster en Cooperació
Internacional [#SocSocial](#)

10:05 · 07 juny 19 · Hootsuite Inc.

BlanquernaFPCEE
@BlanquernaFPCEE

Les estudiants escolten els
consells de la seva padrina,
la Cèlia Rosich, qui van poder
conèixer-la en un seminari per
parlar de la professió de ser
mestre 🙌

1 Blanquerna i 3 més

Escola Pia Catalunya
@escolapiacat

"Sempre hi ha un troç de CEL
blau..." @aburgaya secretari
general ens fa cantar plegats per
recordar que... [#festadesarts](#)
[#apreniconvlu](#)

19:14 · 05 juny 19 · Twitter Web App

La Salle Sant Celoni
@sallesantceloni

A les portes d'entrada ja hi tenim
Cuques de Llum!!! Ens recorden
que el dia 14 farem la nostra
marxa solidària!!! Ja tens el teu
dorsal??? Afanya't!!! No et quedis
sense!!! Demà és l'últim dia!!!
[#fundacioproide](#) [#miramésenllà](#)
[#somlasalle](#) [#300lasalle](#)
[#cuquesdellum19](#) [#marxa](#)

11:29 · 06 juny 19 · Twitter for iPhone

Claretians Catalunya
@ClaretiansCat

🙌 Dedicuem la
pregària del vespre al
[#DiaMundialDelMediAmbient](#). Els
claretians ens sumem a l'Església
universal, que entén la vida i els
recursos naturals com un do rebut
que requereix d'una custòdia
responsable [#ODS](#) [#LaudatoSi](#)

23:29 · 05 juny 19 des de Espanya · Twitter Web Client

La Sagrada Família
@sagradafamilia

La [#SagradaFamilia](#) no és una
església com les altres. Des de
les torres, situades al bell mig
de [#Barcelona](#), sembla voler
agermanar tots els homes i dones
que hi viuen.

14:38 · 05 juny 19 · Twitter Web Client

Escolania Montserrat
@EscolaniaMont

Ja hem estrenat el
[#Knabenchorfestival](#) a Bad Tölz,
juntament amb els Wiltener
Sängerknaben i els [@TKChor](#). Ha
estat un plaer escoltar un concert
amb un públic molt interessat

23:22 · 31 maig 19 · Twitter for iPad

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

Al Palau de la Generalitat amb
la [@FJoanMaragall](#), el Pare Abat
de Montserrat i el President
[@QuimTorraIPia](#) per homenatjar
el gran [#LluísDuch](#). S'hi presenta
el número de [@QVidaCristiana](#)
sobre el pensador. Llegim [#Duch](#),
emparaulem el món.

1 Tu i 9 més

18:33 · 06 juny 19 des de Plaça de Sant Jaume · Twitter for iPhone

Papa Francesc
@PapaFrancesc

[.@Pontifex](#): Avui, amb gratitud a
Déu, recordem que el nostre cos
conté els elements del planeta, el
seu aire ens dóna respiració i la
seva aigua ens vivifica i restaura"
[#BeatAirPollution](#) [#LaudatoSi](#)

6:23 · 06 juny 19 · Twitter for iPhone

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat
Publicitat: comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

